

Webinarium med Funkarna

Webinarium

- Föreläsare: David Edfelt, Cajsa Jahn och Malin Reuterswärd berättar om Funkarna
- Tidsåtgång: 40 minuter + frågestund – Tid kl 19.00 – 20.00
- Under föreläsningen, är mickar och video avslagna
- I slutet av föreläsningen kommer det att vara en frågestund, då kan den som pratar sätta på mikrofonen och om man vill även videon

Funkarna

Ett stödmaterial baserat på
autonomistödjande pedagogik

Sjölund · Edfelt · Jahn · Reuterswärd

Begripligt
Hanterbart
Meningsfullt

Varför har vi utvecklat Funkarna?

” För att alla barn ska kunna lära sig, känna sig trygga och må bra måste vi vuxna kunna anpassa vårt sätt att kommunicera, vårt bemötande och också den miljö barnen vistas i så att vi får vardagen att fungera för alla. Barn är olika och utvecklas i olika takt. Det är vi vuxna som behöver ha arbetssätt som ger varje barn en röst och skapar förutsättningar för en bra vardag. Därför har vi utvecklat Funkarna. ”

6

Varför har vi utvecklat Funkarna?

- 1 januari 2020 barnkonventionen blir lag
- Varje barns rätt att göra sin röst hörd och att vara delaktig i viktiga beslut som rör dem själva.
- Många barn har svårt att ställa frågor om t ex vad som kommer hända, hur de ska göra, vem de ska vara med.
- Även att förklara hur de upplever situationer
- Vi kan behöva förbereda en del barn noga innan något ska ske

Varför har vi utvecklat Funkarna?

- Vi behöver olika verktyg för att kommunicera med barnen och förstå deras perspektiv.
- En del barn behöver mycket hjälp för att kunna uttrycka sig.
- Vi vet att det är effektivt att prata med barn genom en figur - på ett lekfullt sätt kan vi prata om såväl små som stora frågor.
- Vissa barn, t ex de med autism, adhd mm har än svårare att hantera vardagen och få svar på sina frågor.

Varför har vi utvecklat Funkarna?

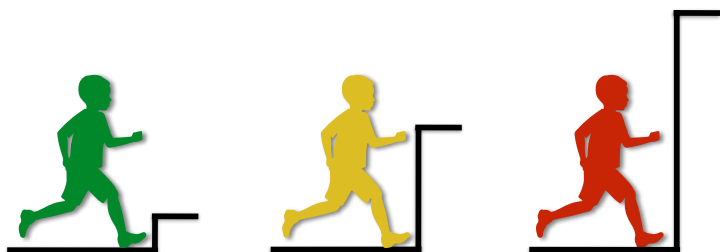
- Teoretisk bakgrund: neurovetenskap och inom områdena tydliggörande pedagogik, alternativ kompletterande kommunikation (AKK) och lågaffektivt bemötande.
- Korten kan med fördel användas ihop med arbetssätt som exempelvis motiverande samtal (MI), samarbetsbaserad problemlösning (CPS), samtalsmatta, ritprat och sociala berättelser.

Vad krävs i situationen?

- Fokus
- Motorik
- Minne (vilken ordning, vart ska vi?)
- Kunna bortse från stimuli (ljud, synintryck, mm)
- Prioritera, organisera, planera
- Hämma impulser
- Anpassa sin aktivitetsnivå
- Klara av att hantera frustration
- Social kommunikation
- mm mm

Utmaningar i vardagen

Utmaningar i vardagen

Utmaningar i vardagen

Kritiska situationer

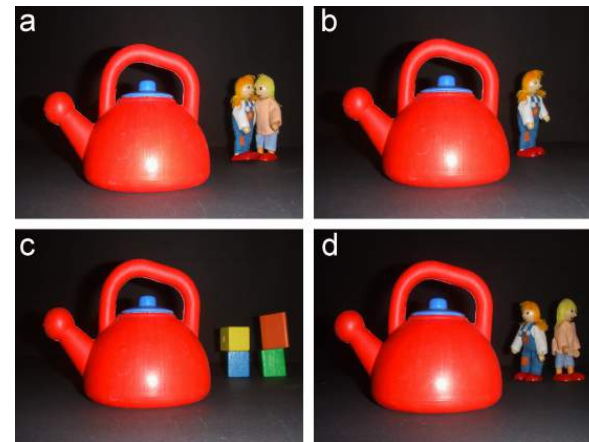
Förflyttningar
Förändringar
Nya personer – vikarier
Koncentrera sig på en sak i en stimulerande miljö
Fri lek, grupparbete, umgänge
Schemabrytande aktiviteter, när det inte är som vanligt

Hålla reda på saker, tiden, händelser...
Använda lagom mycket tid
Växla mellan olika aktiviteter
Handska med frustrationer
Stå ut med "tråkiga" aktiviteter/uppgifter
Vänta på sin tur
mm mm

Tydliggörande pedagogik

Over, H. & Carpenter, M. (2009). Eighteen-month-old infants show increased helping following priming with affiliation. *Psychological Science*, 20, 1189–1193

ONSDAG

- lekka inni
- þjóða undan
- frukt
- lélpark

Varför?
 Vad?
 Var?
 Hur?
 När?
 Med vem?
 Sedan?

MÁNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG

Funkarna in action

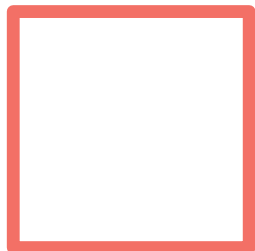

Illustratör: Natalie Sjölund

Att använda Funkarna

Fråga

Förklara

Illustratör: Natalie Sjölund

Förbereda

Förändra

Använd korten för att:

fråga – Barnen kan ställa frågor till oss vuxna med hjälp av Funkarna, och vi kan ställa frågor till barnen.

förklara – Både barnen och vi vuxna kan ta hjälp av Funkarna för att förklara saker för varandra.

förbereda – Vi vuxna kan ta hjälp av Funkarna för att förbereda barnen inför olika situationer och aktiviteter.

förändra – Vi vuxna kan ta hjälp av Funkarna för att göra barnen delaktiga i förändringar.

Vem kan använda korten?

Barn, föräldrar, pedagoger, psykologer, logopedier mfl...

...ja alla som möter personer som behöver stöd i att uttrycka sig

Målgrupp: Primärt 3-9 år
men har även använts på småbarnsavdelning, i mellanstadiet och gymnasiesärskola

Informationsteamet

Varför - Professor Varför

Vad - Vadi

Hur - Hure

Var - Vara

När - Lille När

Vem - Vemma

Sedan - Sed-Ann

Intrycksteamet

Hörsel - Höran

Synintryck - Titti

Känslor och känslorintryck -

Sensibella

Professor Varför

Professor Varför är en nyfiken, klok och faktaälskande figur.

Hon vill veta varför det är som det är och varför andra gör som dom gör.

Hon vill hjälpa barn att berätta varför de tycker och tänker som de gör och varför de vill göra vissa saker.

Vadi

Vadi är en glad, ivrig och energisk figur som är nyfiken på vad som händer och ska hända.

Han pratar ofta och gärna om vad alla gör och om vad som ska hända under dagen.

Vadi gillar att veta allt i förväg och vill hjälpa alla barn att förstå vad som ska hända. T ex genom att skriva aktivitetslistor för dagen.

Hure

Hure är en ordningsam, klurig och smart figur som hittar lösningar på allt.

Han har en verktygslåda med olika hur-göra-verktyg.

Han gör ständigt olika hur-göra-listor och sätter upp bilder på hur man gör olika saker och i vilken ordning.

Vara

Vara är en noggrann, ordentlig och omtänksam figur.

Hon har koll på var saker ska vara och var saker ska ske.

Hon gillar kartor som visar var man ska vara och bilder som visar var saker finns.

Hon märker upp lådor och skåp och vill ha koll så att inget saknas.

Lille När

Lille När är en blyg, försiktig och orolig figur.

Han behöver veta när olika saker ska hända.

Om han inte vet när något ska ske får han bubblor i magen.

Därför älskar han klockor, almanackor och sånt som ger koll på när saker ska hända.

Vemma

Vemma är en glad, utåtriktad och social figur som pratar ofta och mycket.

Hon vill veta vem man ska göra olika saker och aktiviteter med.

Vemma är särskilt förtjust i när hon i förväg får se bilder på vem hon ska vara med.

Hon behöver också hjälp att veta med vem det är okej att göra vad.

Sed-Ann

Sed-Ann är en tystlåten, långsam och dagdrömmande figur som alltid vill veta vad som ska hända sedan.

När saker händer plötsligt, utan att hon är förberedd, blir hon förvirrad.

Hon har svårt att avsluta något hon håller på med om hon inte känner att hon blir klar med det.

Höran

Höran är en omsorgsfull, mjuk och vänlig figur.

Hans öron hör alla ljud för bra och när det blir för mycket kan han behöva hålla för öronen.

Vissa ljud, speciellt plötsliga och höga kan ge honom höronvärk. När det är för mycket ljud omkring honom växer hans öron och blir röda.

Han vill hjälpa alla barn att beskriva vad de hört.

Titti

Titti är en stillsam, observant och omtänksam figur.

Hennes ögon ser allt som händer omkring henne alldeles för bra. Vissa synintryck blir övermäktiga.

Titti klarar inte att vara med när miljöer omkring henne är för röriga, då stängs hennes ögon.

Hon vill hjälpa alla barn att sätta ord på det de sett.

Sensibella

Sensibella är en liten inkännande, känslig och ömsint figur som känner både känsel och känslolintryck bättre än andra.

Hon har två känselspröt, det ena känner av starka känslor och det andra känner av känslintryck.

När hon blir överbelastad av intryck börjar hennes känselspröt rotera.

Hon vill hjälpa alla barn att sätta ord på sina känslor.

Använd Funkarna för att fråga

Nova kommer inspringande, sätter sig i ett hörn och håller för öronen. Nu vet pedagogerna att de inte kommer att få någon kontakt. Den vanliga låsningen...

Vi använder Vadi, Vemma och Sensibella.

Använd Funkarna för att förbereda

Familjen Andersson ska åka på släktkalas. Det är det värsta lillebror vet. Föräldrarna oroar sig för kalaset och vad som ska orsaka utbrott den här gången...

Vi använder Professor Varför, Vadi, Vara, Lille När, Vemma och Sed-Ann.

Använd Funkarna för att förklara

Tom hamnar ofta i konflikt med andra barn i sandlådan. Han tar andra barns leksaker och om han inte får dem slåss han. Tom förstår inte varför ingen vill leka med honom

Vi använder Hure och Professor Varför.

Använd Funkarna för att förändra

Wilma måste åka buss till skolan. Det är ett stort problem och Wilma är arg varje dag när hon kommer fram. Hon hatar att det är en massa människor på bussen. Det är ett problem som behöver lösas.

Här använder vi Titti, Höran och Hure.

Hör av er!!

Vi vill gärna ha feedback, tankar och frågor som ni kanske kommer på senare:

info@funkarna.se

www.funkarna.se

YouTube, facebook och instagram @funkarna.se

Rabatt på Funkarna

30% i oktober

Finns på: funkarna.se

Använd rabattkod: oktober

Stort tack för att ni var med oss ikväll!

